

REALIZACE POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJÍCH V ROCE 2022

Zdrojem informací o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích jsou výroční zprávy o realizaci politiky v oblasti závislostí v jednotlivých krajích, které zpracovávají krajszí protidrogoví koordinátoři již od roku 2004. Zaostřeno nabízí souhrnný přehled a vzájemné srovnání krajů v koordinaci politiky v oblasti závislostí, financování v oblasti závislostí a dostupnosti adiktologických služeb. Krajské výroční zprávy o realizaci politiky v oblasti závislostí za r. 2022 byly v době zpracování tohoto čísla dostupné z 13 krajů. Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí Moravskoslezského kraje za r. 2022 není k dispozici. Poslední dostupné údaje z Moravskoslezského kraje jsou za r. 2017.

Úvod

Politika v oblasti závislostí je komplexní a koordinovaný soubor preventivních, vzdělávacích, léčebných, sociálních, regulačních, kontrolních a dalších opatření uskutečňovaných na mezinárodní, národní, ale také na krajské a místní úrovni, jejichž cílem je předcházet negativním důsledkům závislostního chování. Česká politika v oblasti závislostí od r. 2014 postupně integrovala témata legálních a nelegálních návykových látek a dalšího závislostního chování.

Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni jsou upraveny v zákoně č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Kraje mají povinnost provádět protidrogovou politiku a za tím účelem zpracovávat krajskou strategii protidrogové politiky. Dále je krajům a obcím dána možnost zřídit funkci krajského koordinátora pro protidrogovou politiku (dále KPK nebo krajský protidrogový koordinátor) a místního koordinátora pro protidrogovou politiku (dále MPK nebo místní protidrogový koordinátor).

Základními koordinačními nástroji politiky v oblasti závislostí na krajské úrovni jsou:

- funkce krajského protidrogového koordinátora,
- iniciační nebo poradní orgány pro politiku v oblasti závislostí (komise a pracovní skupiny),

Obsah

Úvod

Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislostí na krajské úrovni

Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislostí na místní úrovni

Finanční zajištění politiky v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni

Adiktologické služby

- krajská strategie a akční plán politiky v oblasti závislostí,
- výroční zpráva kraje o realizaci politiky v oblasti závislostí.

Na místní, respektive obecní úrovni, je koordinace politiky v oblasti závislostí zajišťována analogicky. Základními koordinačními nástroji politiky v oblasti závislostí na místní úrovni jsou:

- funkce místního protidrogového koordinátora (částečný úvazek),
- iniciační nebo poradní orgány,
- místní plány pro oblast závislostí. ✕

Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislosti na krajské úrovni

Krajští protidrogoví koordinátoři

> Funkce krajského protidrogového koordinátora (KPK) je zřízena ve všech krajích. Funkci KPK v r. 2022 na celý úvazek vykonávalo 6 koordinátorů. Většina KPK má ve své náplni i další agendy, nejčastěji zajišťují oblast prevence kriminality – tabulka 1.

Pozice KPK se v jednotlivých krajích liší. Krajští protidrogoví koordinátoři jsou v organizační struktuře krajského úřadu zařazeni většinou na pozici referenta odborů sociálních věcí (9 KPK) a ve dvou případech v odboru zabývajícím se otázkou bezpečnosti. V Olomouckém kraji je KPK na pozici referenta odboru zdravotnictví, v Jihomoravském odboru školství, oddělení prevence a volnočasových aktivit. Ve Zlínském je KPK na pozici referenta odboru kanceláře hejtmána, oddělení organizačních činností a neziskového sektoru.

Komise a pracovní skupiny pro politiku v oblasti závislosti v krajích

V 7 krajích jsou zřízeny komise kraje pro otázky politiky v oblasti závislosti (Praha, Středočeský, Jihočeský, Liberecký, Pardubický, Vysočina a Olomoucký kraj); v dalších 6 krajích (Plzeňský, Ústecký, Karlovarský, Královéhradecký, Moravsko-

slezský a Jihomoravský kraj) jsou zřízeny pracovní skupiny, které se specificky zabývají oblastmi politiky závislosti. Výjimku tvoří Zlínský kraj, ve kterém od r. 2017 nepůsobí ani komise, ani pracovní skupina zaměřená na politiku v oblasti závislosti – tabulka 2.

Ve Středočeském kraji došlo v r. 2022 ke změně názvu komise v souladu s integrovanou politikou v oblasti závislosti.

Komise či pracovní skupiny pro politiku v oblasti závislosti se v 11 krajích (Praha, Středočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký) vedle oblasti nelegálních drog rovněž věnují problematice alkoholu, tabáku a hazardního hraní. Problematice nových technologií se věnují komise či pracovní skupiny v 10 krajích (Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský). Rovněž v 10 krajích se komise či pracovní skupiny věnují problematice léčivých přípravků s obsahem psychoaktivních látek (Praha, Středočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský).

TABULKA 1

Postavení krajských protidrogových koordinátorů v r. 2022

Kraj	Zařazení funkce KPK v organizaci krajského úřadu	Úvazek KPK	Další agendy vykonávané KPK
Praha	Odbor sociálních věcí, oddělení prevence	1,0	–
Středočeský	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, oddělení prevence kriminality	1,0	–
Jihočeský	Odbor sociálních věcí, oddělení sociálních služeb	0,7	koordinátor prevence rizikového chování
Plzeňský	Odbor sociálních věcí, oddělení sociálních služeb	0,5	koordinátor prevence kriminality
Karlovarský	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, oddělení bezpečnosti a prevence	1,0	–
Ústecký	Odbor sociálních věcí, oddělení sociální práce	0,7	odborný garant individuálního projektu <i>Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 3</i> (do 30. 9. 2022) a <i>podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 5</i> (od 1. 10. 2022)
Liberecký	Odbor sociálních věcí, oddělení sociální práce	0,5	metodik sociální prevence
Královéhradecký	Odbor sociálních věcí, oddělení sociální práce, prevence a registrace sociálních služeb	0,25	manažer prevence kriminality, sociální práce
Pardubický	Odbor sociálních věcí, oddělení koncepční	0,5	manažer prevence kriminality
Vysočina	Odbor sociálních věcí, oddělení sociálních služeb	1,0	koordinátor domácí hospicové péče, koordinátor tvorby plánu vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením, koordinátor integrace cizinců
Jihomoravský	Odbor školství, oddělení prevence a volnočasových aktivit	0,5	krajský školský koordinátor prevence
Olomoucký	Odbor zdravotnictví	1,0	–
Zlínský	Odbor Kanceláře hejtmána, oddělení organizačních činností a neziskového sektoru	1,0	oblast rizikových typů chování, prevence kriminality
Moravskoslezský	Odbor sociálních věcí, oddělení rozvoje sociálních služeb	0,5	služby sociální prevence, projekty v rámci OPZ na podporu služeb a aktivit v oblasti sociální prevence

Pozn.: Informace vychází z posledních dostupných výročních zpráv krajů. Poslední dostupná výroční zpráva Moravskoslezského kraje je za r. 2017.

TABULKA 2

Komise a pracovní skupiny politiky v oblasti závislosti v krajích v r. 2022

Kraj	Název komise / rok vzniku / počet jednání v r. 2022	Pracovní skupiny (PS) / stálá, ad hoc / počet jednání v r. 2022
Praha	Komise Rady hl. m. Prahy pro protidrogovou politiku / 1995 / 7×	Sekce primární prevence / stálá / – Sekce harm reduction / stálá / – Sekce léčby a následné péče / stálá / – Sekce komunitního bezpečí / stálá / –
Středočeský	Krajská komise pro oblast závislosti / 2020 / 5×	PS pro harm reduction / stálá / 2× PS pro léčbu a resocializaci / stálá / 0× PS pro primární prevenci, koordinaci a vzdělávání / stálá / 2×
Jihočeský	Krajská protidrogová koordinační skupina / 2002 / 1×	–
Plzeňský	–	PS protidrogová a prevence kriminality Plzeňského kraje / stálá / 4× Krajská PS primární prevence rizikového chování / stálá / 4×
Karlovarský	–	PS protidrogové prevence v Karlovarském kraji / stálá / 2×
Ústecký	–	PS protidrogové politiky Ústeckého kraje / stálá / 3×
Liberecký	Protidrogová komise Rady Libereckého kraje / 2002 / 4×	PS protidrogové politiky / ad hoc / 2× PS pro osoby ohrožené sociálním vyloučením / stálá / 5× PS zdravotní politiky Libereckého kraje / stálá / 1×
Královéhradecký	–	Mezioborová pracovní skupina pro oblast adiktologie / stálá / 1×
Pardubický	Komise rady PK pro koordinaci protidrogové politiky / 2002 / 1×	–
Vysočina	Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky / 2012 / 5×	PS – závislostní problematika / stálá / 2×
Jihomoravský	–	PS prevence kriminality / stálá / 2×
Olomoucký	Komise pro prevenci kriminality a drogových závislostí Rady Olomouckého kraje / 2005 / 6×	Osoby ohrožené návykovým jednáním / stálá / –
Zlínský	–	PS nízkoprahových zařízení pro děti a mládež / stálá / –
Moravskoslezský	–	PS protidrogové prevence v Moravskoslezském kraji / stálá / –

Pozn.: „–“ informace o počtu jednání komise nebo pracovní skupiny v kraji v r. 2022 není dostupná. Informace o Moravskoslezském kraji je dostupná na webových stránkách <https://www.msk.cz/cs/temata/socialni/pracovni-skupina-protidrogove-prevence-v-moravskoslezskem-kraji-1596/> [2023-10-02]

Specifické komise pro politiku v oblasti závislosti jsou stabilně složeny z politických reprezentantů, zástupců odborů krajského úřadu, odborníků veřejné správy, státních i nestátních institucí, jako např. krajské hygienické stanice a odborných adiktologických služeb, a zástupců orgánů v oblasti kontroly a vymáhání práva, případně i místních protidrogových koordinátorů.

Počet setkání komisí pro politiku v oblasti závislosti se v každém kraji během r. 2022 různil. V Jihočeském a Pardubickém kraji se komise sešla jednou. V Libereckém kraji komise jednala čtyřikrát, ve Středočeském kraji a v Kraji Vysočina pětkrát, v Olomouckém kraji šestkrát a v Praze sedmkrát. Tématy jednání byly nejčastěji aktuální situace, finanční zajištění politiky v oblasti závislosti v kraji, příprava a realizace strategických dokumentů politiky v oblasti závislosti, krajská síť služeb a zajištění preventivních programů.

Stálé pracovní skupiny zabývající se otázkami politiky v oblasti závislosti jsou zřízeny ve všech krajích kromě Zlínského, Pardubického a Jihočeského.

Strategické dokumenty politiky v oblasti závislosti v krajích

Politika v oblasti závislosti všech krajů, kromě Královéhradeckého kraje, vychází ze specifického krajského strategického

dokumentu – tabulka 3. V Královéhradeckém kraji je politika v oblasti závislosti součástí strategie prevence sociálně nežádoucích jevů.

V 6 krajích v r. 2022 vstoupil v platnost nový strategický dokument:

- > Strategie prevence sociálně nežádoucích jevů v Královéhradeckém kraji na léta 2022–2027,
- > Strategie hl. m. Prahy pro oblast závislostního chování na období 2022–2027,
- > Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na léta 2022–2027 a Akční plán realizace Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na období 2022–2024,
- > Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním Jihočeského kraje na období 2022–2024,
- > Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence Plzeňského kraje na léta 2022–2026,
- > Krátkodobý realizační plán rizikového chování, závislosti a závislostního chování Jihomoravského kraje na období 2022–2023.

TABULKA 3

Strategické dokumenty politiky v oblasti závislosti v krajích platné v r. 2022

Kraj	Strategické dokumenty pro politiku v oblasti závislosti v kraji	Další strategické dokumenty týkající se politiky v oblasti závislosti
Praha	Strategie hl. m. Prahy pro oblast závislostního chování na období 2022–2027	Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2022 až 2027 Akční plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v hl. městě Praze pro období 2022–2025 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hlavního města Prahy na období 2022–2024
Středočeský	Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na léta 2022–2027	Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji na období 2022–2027
	Akční plán realizace Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na období 2022–2024	Akční plán realizace školské primární prevence 2022–2023 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2020–2022
Jihočeský	Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním Jihočeského kraje na období 2022–2024	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2022–2024
Plzeňský	Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence Plzeňského kraje na léta 2022–2026	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2019–2021 (prodlouženo do roku 2022) Plán primární prevence rizikového chování Plzeňského kraje (2020–2023)
	Krajská protidrogová koncepce Karlovarského kraje na léta 2020–2024 Realizační plán Analýzy stavu drogové scény a závislostního chování v Karlovarském kraji v roce 2021 na období 2022–2024	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji 2021–2023
Ústecký	Strategie prevence závislosti Ústeckého kraje na období 2020–2023	Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017–2021 (prodlouženo do roku 2022)
		Strategie podpory zdraví a rozvoje zdravotních služeb v Ústeckém kraji na 2015–2020 (prodlouženo do roku 2022)
		Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji (SPRSS) na období 2022–2024
		Krajský akční plán primární prevence Ústeckého kraje na období 2020–2022
Liberecký	Plán Protidrogové politiky Libereckého kraje na období 2019–2022	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021–2023
		Zdravotní politika Libereckého kraje – dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva
		Strategický plán rodinné politiky Libereckého kraje na období 2019–2023
		Zpráva o zdraví v Libereckém kraji 2020
		Koncepce prevence kriminality Libereckého kraje na období 2017–2021 (prodlouženo do roku 2022)
		Program rozvoje Libereckého kraje
		Plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v Libereckém kraji na období 2019–2021 (prodlouženo do roku 2022)
		Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018 až 2026
Královéhradecký	Strategie prevence sociálně nežádoucích jevů v Královéhradeckém kraji na léta 2022–2027	Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019–2024
		Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018 až 2026
Pardubický	Strategie preventivních aktivit a snižování škod spojených se závislostním chováním v Pardubickém kraji 2020–2028	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2022–2024
		Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Pardubického kraje 2020–2028
		Krajský plán sítě služeb pro osoby s duševním onemocněním (2022–2030)
		Koncepce prevence kriminality Pardubického kraje na období 2017–2021 (prodlouženo do roku 2022)
Vysočina	Strategie protidrogové politiky Kraje Vysočina na období 2021–2025	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina na roky 2016–2020 (aktualizace pro rok 2022)

TABULKA 3

Strategické dokumenty politiky v oblasti závislosti v krajích platné v r. 2022 (pokračování)

Kraj	Strategické dokumenty pro politiku v oblasti závislosti v kraji	Další strategické dokumenty týkající se politiky v oblasti závislosti
Jihomoravský	Strategie Jihomoravského kraje pro oblast rizikového chování, závislosti a závislostního chování na období 2020–2028 Krátkodobý realizační plán rizikového chování, závislosti a závislostního chování Jihomoravského kraje na období 2022–2023	Koncepce prevence kriminality Kraje Vysočina na léta 2017 až 2022 Koncepce prevence kriminality JMK na období 2017–2021 (prodlouženo do roku 2022)
Olomoucký	Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2019–2022 Akční plán realizace protidrogové politiky v Olomouckém kraji na období 2021–2022	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2021–2023 Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2022–2027
Zlínský	Koncepce politiky v oblasti závislostních chování ve Zlínském kraji na léta 2021–2025	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Zlínského kraje pro období 2020–2022 Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2018–2022 Krajský plán primární prevence rizikového chování pro období 2019–2027
Moravskoslezský	Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním v Moravskoslezském kraji na období 2021–2027	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na léta 2021–2023 Koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje 2022–2027

V ostatních krajích jsou v platnosti strategické dokumenty schválené v předchozích letech.

Ve všech krajích se politiky v oblasti závislosti dotýkají také další koncepční dokumenty, jako jsou např. střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, koncepce prevence kriminality nebo plán primární prevence rizikového chování.

Specifické strategické dokumenty krajů až na výjimky zahrnují kromě problematiky nelegálních drog i další témata politiky v oblasti závislosti, tj. problematiku alkoholu (13 krajů), hazardního hraní (13 krajů), tabáku (12 krajů), léčivých přípravků s obsahem psychoaktivních látek (11 krajů) a digitálních závislostí (11 krajů).

V Libereckém a Jihočeském kraji bylo v r. 2022 realizováno závěrečné hodnocení strategického dokumentu politiky v oblasti závislosti.

V Libereckém kraji bylo závěrečné hodnocení realizováno formou interního monitoringu za využití analýz a expertních panelů. Výsledkem hodnocení je návrh varianty víceletého financování adiktologických služeb a potřeba navýšení finančních prostředků na oblast závislosti. Další zjištění poukazují na potřebu podpory politiky v oblasti závislosti na politické úrovni, podpory psychiatrické péče a udržení odborných zaměstnanců adiktologických služeb na území kraje.

V Jihočeském kraji bylo realizováno závěrečné hodnocení strategického dokumentu se širším záběrem, jehož součástí byla *Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje 2018–2020* s prodlouženou platností do r. 2021. Ze závěrečného hodnocení vyplynuly konkrétní závěry a doporučení: potřeba změny v koordinaci na území kraje, včetně změny ve složení krajské protidrogové koordinační skupiny, dále potřeba aktualizace systému spolufinancování adiktologických služeb ze strany obcí a potřeba řešení dlouhodobě klesajícího podílu kraje na spolufinancování adiktologických služeb. Identifikované nedostatky byly promítnuty do tvorby nového

Strategické dokumenty politiky v oblasti závislosti v krajích platné od r. 2023

V r. 2023 vstoupily v platnost nové strategické dokumenty politiky v oblasti závislosti:

- > Plán protidrogové politiky Libereckého kraje 2023–2027,
- > Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním v Olomouckém kraji 2023–2026,
- > Akční plán realizace politiky v oblasti závislosti a závislostního chování v Olomouckém kraji na období 2023–2024.

strategického dokumentu kraje a na úrovni kraje jsou aktuálně či průběžně řešeny.

V r. 2022 realizovaly Plzeňský, Ústecký, Pardubický a Zlínský kraj průběžné hodnocení strategických dokumentů politiky v oblasti závislosti. Hodnocení bylo obvykle realizováno formou interního monitoringu plnění naplánovaných opatření a priorit. Výsledky průběžného hodnocení poukazují na nedostatečně zajištěné financování adiktologických a preventivních služeb.

V Plzeňském kraji probíhá hodnocení krajského strategického dokumentu každoročně prostřednictvím bezpečnostní analýzy doplněné o Analýzu protidrogové politiky na území Plzeňského kraje. Součástí bezpečnostní analýzy je hodnocení hlavních bezpečnostních problémů kraje, obsahového hodnocení Programu prevence kriminality na místní úrovni Ministerstva vnitra ČR a vypracování Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje. V Kraji Vysočina probíhá interní

hodnocení strategických dokumentů politiky v oblasti závislosti kraje pravidelně v souvislosti s přípravou rozpočtu na následující rok.

Další aktivity v oblasti závislosti na krajské a místní úrovni

Kraje jsou dlouhodobě aktivní v pořádání konferencí, seminářů a případně dalších aktivit politiky v oblasti závislosti, nebo se na organizaci takových aktivit podílejí. Tyto akce vedou kromě zvyšování odborných znalostí a úrovně také k udržování a posilování vzájemných kontaktů a ke zlepšení spolupráce různých subjektů zapojených do politiky v oblasti závislosti v kraji.

Kraje a výjimečně obce realizují lokální studie či analýzy mapující situaci v oblasti závislosti. V několika krajích a obcích byly v r. 2022 a 2023 realizovány lokální studie či analýzy mapující situaci v oblasti závislosti:

- > Praha: Analýza situace v oblasti užívání návykových látek s důrazem na výskyt tzv. rizikového (problémového) užívání drog a jeho dopadů v Praze (realizátor: Společnost Podané ruce, r. 2022)
- > Praha: Analýza dostupnosti adiktologických služeb a potřeb klientů těchto služeb v Hlavním městě Praze (realizátor: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze, r. 2022)
- > Praha: Optimální síť adiktologických služeb v Praze (realizátor: Hlavní město Praha, r. 2022)
- > Karlovarský kraj: Mapování zkušeností dětí a mládeže s alkoholem, tabákem a jinými návykovými látkami (realizátor: ORP Cheb, r. 2022)
- > Ústecký kraj: Lokální studie v oblasti závislosti (realizátor: ORP Rumburk ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR, r. 2022)

- > Plzeňský kraj: Analýza situace v oblasti závislostního chování na návykových látkách a hazardním hraní (analýza města Plzně, realizátor: MAKAI atelier, r. 2023)
- > Plzeňský kraj: Analýza proveditelnosti programu „Kontrolovaná konzumace alkoholu v prostředí nízkoprahové služby“ (analýza města Plzně, realizátor: MAKAI atelier, r. 2023). ✕

Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislosti na místní úrovni

Místní protidrogoví koordinátoři

> Na úrovni obcí zajišťují koordinaci politiky v oblasti závislosti místní protidrogoví koordinátoři (MPK). V r. 2022 došlo k nárůstu počtu MPK v 1 kraji: ve Středočeském kraji byla pozice MPK ustanovena ve dvou obcích (Mnichovo Hradiště, Slaný) – tabulka 4.

Místní protidrogoví koordinátoři působili v r. 2022 ve 187 obcích s rozšířenou působností z celkového počtu 205. V Praze jsou MPK ustanoveni ve všech 22 správních obvodech Prahy. MPK ve všech obcích s rozšířenou působností má Plzeňský, Liberecký, Ústecký, Olomoucký, Královéhradecký, Zlínský kraj a Kraj Vysočina.

TABULKA 4

Počet místních protidrogových koordinátorů v obcích s rozšířenou působností v r. 2022

Kraj	Počet obcí s MPK	Obce, v nichž není ustaven MPK
Praha	22 z celkem 22 správních obvodů	–
Středočeský	24 z celkem 26 obcí	Beroun, Rakovník
Jihočeský	15 z celkem 17 obcí	Dačice, Soběslav
Plzeňský	15 z celkem 15 obcí	–
Karlovarský	6 z celkem 7 obcí	Mariánské Lázně
Ústecký	16 z celkem 16 obcí	–
Liberecký	10 z celkem 10 obcí	–
Královéhradecký	15 z celkem 15 obcí	–
Pardubický	13 z celkem 15 obcí	Litomyšl, Moravská Třebová
Vysočina	15 z celkem 15 obcí	–
Jihomoravský	18 z celkem 21 obcí	Břeclav, Bučovice, Vyškov
Olomoucký	13 z celkem 13 obcí	–
Zlínský	13 z celkem 13 obcí	–
Moravskoslezský	14 z celkem 22 obcí	Bohumín, Kravaře, Odry, Jablunkov, Vítkov, Krnov, Nový Jičín, Bruntál
Celkem ČR	209 z celkem 227 obcí s rozšířenou působností/správních obvodů	

Pozn.: V některých obcích není pozice MPK oficiálně zřízena, ale jsou ustanoveni kontaktní pracovníci obce pro otázky politiky v oblasti závislosti. Zdroj: Informace vychází z posledních dostupných výročních zpráv krajů. Informace o MPK v Moravskoslezském kraji je dostupná na webových stránkách www.msk.cz/cs/temata/socialni/kontakty-na-mistni-protidrogove-koordinatory--popr--pracovniky-socialni-prevence-pusobici-v-obcich-s-rozsirenou-pusobnosti-moravskoslezskeho-kraje-4691/ [2023-10-02].

Výše úvazku MPK se napříč obcemi významně liší. Až na výjimky MPK vykonávají funkci na část úvazku, většinou však na minimální úvazek. Pozice MPK často není formálně ustanovena a funkci MPK vykonávají kontaktní osoby pro politiku v oblasti závislosti bez stanovené výše úvazku pro výkon této činnosti. V Ústeckém a Zlínském kraji je takto pozice MPK zajišťována ve většině obcí. Ve dvou obcích v Ústeckém kraji došlo nově ke stanovení úvazku pro činnost MPK (v Kadani 0,2 úvazku, v Litoměřicích 0,1 úvazku), dosud v těchto obcích funkci MPK vykonávaly kontaktní osoby pro politiku v oblasti závislosti bez stanovené výše úvazku.

MPK mají obvykle přidruženo několik dalších agend, jakými jsou např. funkce romského poradce, kurátora pro mládež a dospělé, manažera prevence kriminality, vedoucí oddělení/odboru sociálních věcí/zdravotnictví. Zabývají se také agendou komunitního plánování sociálních služeb, prevencí, příspěvků v sociální oblasti apod. Nadměrná kumulace agend ztěžuje činnost pracovníka obce při realizaci politiky v oblasti závislosti a způsobuje, že naplňování této agendy se může stát spíše formální a okrajovou záležitostí, či je funkce MPK vykonávána nad rámec agendy. Tato skutečnost patří mezi nejčastěji uváděné překážky v činnosti MPK, která dále znesnadňuje koordinaci činnosti místních protidrogových koordinátorů v rámci kraje. Problémem, na který dále upozorňují někteří KPK, je nestabilita a střídání zaměstnanců obcí vykonávajících funkci MPK, která neumožňuje dlouhodobější systematickou koncepční práci.

Koncepční dokumenty a poradní orgány politiky v oblasti závislosti na místní úrovni

Politika v oblasti závislosti měst a obcí je obvykle alespoň v minimální míře (v oblasti specifických sociálních služeb a jejich podpory) zpracována v místních komunitních plánech sociálních služeb. Dále bývá politika v oblasti závislosti zpracována např. v koncepčních dokumentech zaměřených na prevenci kriminality nebo v rámci dokumentů o životním stylu. Zcela výjimečně obce nemají problematiku politiky v oblasti závislosti zpracovanou vůbec.

Jsou však i příklady měst a obcí s rozšířenou působností či správních obvodů Prahy, které mají specifický dokument pro politiku v oblasti závislosti:

- > Plzeň – *Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence města Plzně 2016–2020* (s prodlouženou platností do r. 2022),
- > Brno – *Strategie politiky statutárního města Brna v oblasti drog a závislosti na období 2022–2028 a Akční plán strategie politiky statutárního města Brna v oblasti drog a závislosti na období 2022–2023*,
- > Moravský Krumlov – *Plán činností v oblasti prevence kriminality, protidrogové prevence a prevence rizikového chování v regionu Moravský Krumlov na období 2020–2022*,
- > Cheb – *Koncepce města Chebu v oblasti protidrogové politiky a ostatních patologických závislostí 2020–2022*,
- > Benešov – *Plán protidrogové prevence města Benešov na léta 2021–2023*,
- > Praha 8 – *Akční plán protidrogové politiky městské části Praha 8 na období 2021–2023*.

Samostatnou zprávu o stavu v oblasti závislosti obce zpravidla nezpracovávají, téměř všechny však spolupracují s KPK

na přípravě podkladů pro výroční zprávu o realizaci politiky v oblasti závislosti v krajích.

Koordinace na krajské úrovni a spolupráce s místními protidrogovými koordinátory

Na krajské i místní úrovni probíhá průběžná spolupráce s řadou subjektů zapojených do politiky v oblasti závislosti. Na krajské úrovni KPK spolupracují především s krajskými školskými koordinátory prevence, koordinátory prevence kriminality, koordinátory pro romské záležitosti, národnostní menšiny, koordinátory sociálních služeb, krajskými koordinátory reformy psychiatrické péče. Jednotlivé subjekty spolupracují zejména na přípravě strategických dokumentů, projednávání politiky v oblasti závislosti v kraji a organizačním zajištění jednání pracovních skupin. Posílení vzájemné spolupráce napomáhá i zařazení předmětných agend na stejné oddělení.

Vzdělávání na krajské a místní úrovni

V Karlovarském kraji byla v r. 2022 zahájena realizace projektu *Rosteme společně* jako reakce na potřebu rozšiřování a prohlubování kvalifikace pracovníků neziskových organizací a orgánů veřejné správy, kteří přicházejí do kontaktu s osobami závislými či ohroženými závislostním chováním. Cílem projektu je zajištění vzdělávání a rozšiřování kvalifikace tak, aby služby poskytované cílové skupině byly založené na důkazech a inspirovány nejmodernějšími postupy uplatňovanými v jiných zemích. Projekt je koncipován na období minimálně 3 let. Finanční prostředky jsou zajištěny v rozpočtu Karlovarského kraje, který je též realizátorem projektu. V l. 2022–2023 byly v rámci projektu *Rosteme společně* uskutečněny vzdělávací semináře:

- > 19. prosince 2022 – *Case management v sociální práci* (realizátor: CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc),
- > 16. února 2023 – *Individuální plánování v praxi* (realizátor: Institut kontaktní práce),
- > 19.–20. října 2023 – *Práce s klientem s duševním onemocněním v kontextu duální diagnózy, bezdomovectví a dlouhodobé absence léčby* (realizátor: Společnost Podané ruce).

V Ústeckém kraji byl v r. 2022 realizován seminář *Práce s uživateli alkoholu v poradenských a sociálních službách*, určený pro pracovníky obcí v oblasti protidrogové prevence a prevence kriminality. Realizátorem vzdělávání s časovou dotací 8 hod. byla organizace Diecézní charita Brno. Seminář byl hrazen z rozpočtu kraje. Zaměřoval se na práci s lidmi užívajícími alkohol ve službách, včetně služeb, které se neprofilují jako adiktologické, dále poskytl orientaci v základních pojmech a v síti adiktologických služeb. V rámci semináře byl kladen důraz na základní poradenské dovednosti a přístup harm reduction při práci s nemotivovanými klienty a klienty, kteří odmítají abstinenci.

KPK dále spolupracují s dalšími státními a nestátními subjekty na krajské úrovni, např. Probační a mediační službou ČR, Policií ČR, OSPOD, Krajskými hygienickými stanicemi nebo poskytovateli adiktologických služeb, a to zejména prostřednictvím pracovních skupin, v případě adiktologických služeb často i prostřednictvím návštěv v zařízeních.

KPK v rámci svých krajů pravidelně spolupracují také s MPK:

- > MPK jsou členy krajských komisí nebo pracovních skupin politiky v oblasti závislosti,
- > MPK jsou aktivně zapojováni do procesu vzniku strategických dokumentů kraje,
- > KPK organizují speciální setkání pro MPK, např. společné metodické porady nebo samostatné pracovní skupiny,
- > vzdělávací semináře pro MPK nebo regionální adiktologické konference,
- > setkání MPK se zástupci adiktologických služeb,
- > komunikace mezi KPK a MPK k řešení ad hoc problémů. ✕

Finanční zajištění politiky v oblasti závislosti na krajské a místní úrovni

> Financování adiktologických služeb je typické svým vícezdrojovým charakterem. Samosprávy podporují služby na svém území pomocí dlouhodobě zavedených nástrojů, obvykle prostřednictvím jednoletých dotací. Mezi veřejné zdroje, které se podílí na spolufinancování politiky v oblasti závislosti, patří také podpora z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), nejvíce pak z Evropského sociálního fondu (ESF), která je poskytována prostřednictvím jednotlivých krajů či přímo z úrovně ústředních orgánů státní správy poskytovatelům služeb. Do této zprávy nejsou započítány prostředky systému veřejného zdravotního pojištění, přestože jsou významným zdrojem financování zdravotních služeb na území krajů.

Financování politiky v oblasti závislosti z rozpočtu krajů

Finanční prostředky krajů určené k financování služeb jsou až na výjimky poskytovány prostřednictvím jednoletých dotačních nebo grantových řízení – tabulka 5. Zaměření a oblasti podpory dotačních řízení vychází z vnitřních norem krajů a jejich strategií. Zohledňují jak specifika, sledovaný účel a cíle krajské politiky v oblasti závislosti, tak obecně přístup krajů k zabezpečení dostupnosti pomáhajících služeb na svém území, zejména sociálních služeb. Žádosti poskytovatelů služeb jsou hodnoceny příslušnými krajskými komisemi, jimi navržené výše částek následně schvalují obvykle zastupitelstva v roli nejvyšších samosprávných orgánů krajů.

Mezi jednotlivými krajími jsou rozdíly v systému financování, v prioritách a zaměření dotačních či grantových titulů, ve výši podílu krajů na financování služeb na svém území, a ve využívání možností financování z ESIF.

Nejvýznamnější rozdíly mezi krajími jsou v charakteru a zaměření jednotlivých nástrojů k financování adiktologických služeb. Dominantním nástrojem podpory jsou i nadále jednoleté dotace. V Pardubickém kraji jsou nástrojem financování služeb víceleté dotace na období tří let, od r. 2022 běží nové tříleté období. V Praze je používána kombinace jednoletých a víceletých dotací na období čtyř let. Také v Královéhradeckém kraji je možné financování prostřednictvím víceletých dotací v souladu s metodikou víceletého financování sociálních služeb schválenou zastupitelstvem kraje. Ve Středočeském, Plzeňském a Libereckém kraji jsou jednoleté dotace kombinovány s individuálními dotacemi na základě přímé žádosti poskytovatele služeb. Individuální dotace umožňují rychle reagovat na vzniklé potřeby na území kraje a některým poskytovatelům služeb nabízí stabilitu s nižší administrativní zátěží. Na druhou stranu mohou omezovat rozvoj potřebného spektra služeb na území kraje. V případech, kdy je kraj přímo zřizovatelem služeb, probíhá financování také formou příspěvku zřizovatele.

Poskytování adiktologických služeb se nachází na pomezí různých resortních systémů, zejména sociálního, zdravotního a školského. Většina krajů zahrnuje adiktologické služby poskytované nestátními neziskovými organizacemi pod systémem sociálních služeb a přizpůsobuje tomu také jejich financování.

Režim financování sociálních služeb je součástí uceleného přístupu k sociálním službám,¹ který zabezpečuje společné financování služeb z prostředků MPSV a krajů, a hodnocení kvality prostřednictvím registrací a inspekcí kvality sociálních služeb. Systém sociálních služeb umožňuje krajům zjišťovat potřebnost a zajistit dostupnost sociálních služeb, včetně adiktologických. Pro financování adiktologických sociálních služeb jsou využívány jednoleté dotace poskytované v režimu vyrovnávací platby, která se vztahuje jak na přerozdělované prostředky MPSV, tak na vlastní prostředky krajů. Tento způsob financování může mít také víceletý charakter, přesto pro adiktologické služby představuje řadu obtíží: veřejná správa nedisponuje dostatečnými prostředky k pokrytí potřebných nákladů, nejsou jednoznačně vymezeny dotace k zahrnutí do vyrovnávací platby, neexistuje jednotný mechanismus výpočtu nákladů, zvyšuje administrativní zátěž apod.

Dostupnost a financování zdravotních služeb je v kompetenci zdravotních pojišťoven a kraje mají na jejich podobu zcela minimální vliv. Kraje administrují výběrová řízení na uzavření smlouvy o poskytování a úhradě zdravotních služeb mezi poskytovatelem zdravotních služeb a pojišťovnami, nicméně zdravotní pojišťovny nejsou povinny s vybranými subjekty smlouvy uzavírat. Kraje mají přímou kompetenci pouze ve vztahu k zajištění činnosti záchranných stanic.

Jihočeský kraj má provázáno financování politiky v oblasti závislosti s *Minimální sítí protidrogových služeb na území Jihočeského kraje*, a certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb je podmínkou podpory služeb. Certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb je podmínkou podpory také v Praze, Olomouckém a Jihomoravském kraji.

V rámci rozpočtové struktury jednotlivých krajů jsou prostředky vyčleněny buď v samostatné rozpočtové kapitole *protidrogová politika*, nebo v rozpočtech jednotlivých odborů krajského úřadu: sociálních, zdravotnických, školských nebo v oblasti bezpečnosti. Odbory sociální obvykle administrují dotační tituly na podporu sociálních služeb, odbory zdravotnické mají na starosti záchranné stanice, popř. přímo řízené organizace,

¹ vychází ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

TABULKA 5

Zdroje financování (dotačních titulů) adiktologických služeb v jednotlivých krajích v r. 2022

Kraj	Dotační program	Víceleté financování	Podmínka certifikace
Praha	Program adiktologických služeb pro rok 2022	ano	ano
	Program primární prevence ve školách a školských zařízeních pro rok 2022	ne	ano
	Program podpory registrovaných sociálních služeb pro poskytovatele sociálních služeb, kteří poskytují sociální služby zejména na území hl. m. Prahy nebo občanům hl. m. Prahy pro rok 2022	ne	ano
Středočeský	Humanitární fond Středočeského kraje – Sociální oblast	ne	ne
	Fond prevence 2022	ne	ne
Jihočeský	Dotační program Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje v roce 2022	ne	ano
	Krajský dotační program na podporu sociálních služeb pro rok 2022	ne	ne
Plzeňský	Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2022	ne	ano
	Program podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji 2022	ne	ne
Karlovarský	Program pro poskytování finančních prostředků na zajištění sociálních služeb v roce 2022	ne	ne
	Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality	ne	ne
	Program na poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže	ne	ne
	Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu zdravotnické osvěty, výchovy a zmírňování následků onemocnění (podpora realizace aktivit směřujících k eliminaci zdraví škodlivého chování – drogy, tabák, alkohol)	ne	ne
Ústecký	Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky	ne	ne
	Podpora Ústeckého kraje na sociální služby 2022 – Malý dotační program	ne	ne
	Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji	ne	ano
	Podpora vybraných služeb zdravotní péče 2022	ne	ne
Liberecký	Přímá podpora z rozpočtu kraje – Protidrogová politika	ne	ne
	Dotace na podporu sociálních služeb z rozpočtu Libereckého kraje na rok 2022	ne	ne
	Specifická primární prevence rizikového chování pro rok 2022	ne	ne
Královéhradecký	Dotační program z rozpočtu Královéhradeckého kraje na podporu sociálních služeb definovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	ne	ne
Pardubický	Program podpory sociálních služeb poskytovaných podle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách	ano	ne
	Program víceleté podpory sociálních služeb zařazených do Sítě sociálních služeb z rozpočtu Pardubického kraje 2022–2025	ano	ne
	Účelová dotace na poskytování sociálních služeb dle §101 a) zákona 108/2006 Sb.	ne	ne
	Primární prevence realizovaná školami a školními zařízeními a jiné nezařazené preventivní programy	ne	ne
	Koordinace protidrogové politiky Pardubického kraje	ne	ne
Vysočina	Dotační řízení MPSV a kraje na financování provozních nákladů na základní činnosti poskytovatelů sociálních služeb v Kraji Vysočina	ne	ne
	Dotační program na podporu specifických programů prevence kriminality v Kraji Vysočina	ne	ano
Jihomoravský	Dotační program z rozpočtu Jihomoravského kraje pro oblast protidrogových aktivit pro rok 2022	ne	ano
	Řízení o přiznání finanční podpory JMK pro rok 2022 v oblasti podpory poskytování soc. služeb v souladu s ustanovením §105 z č.108/2006 Sb., o soc. službách	ne	ne
Olomoucký	Program Olomouckého kraje pro oblast protidrogové prevence v roce 2022	ne	ano
	Program finanční podpory poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji 2022	ne	ne
Zlínský	Program na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování v roce 2022	ne	ne
	Program pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje pro sociální služby na území Zlínského kraje pro období 2020–2022 (období r. 2022)	ne	ne
	Program pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje k zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Zlínského kraje pro rok 2022	ne	ne
Moravskoslezský	n.a.	–	–

a odbory školství se zabývají podporou programů primární prevence. Výjimečně vstupují do financování politiky v oblasti závislosti odbory, které mají jiné kompetence. V r. 2022 poskytoval Středočeský kraj dotace adiktologickým službám prostřednictvím *Fondu prevence 2022*, který administruje odbor bezpečnosti a krizového řízení. Dotační titul zahrnoval čtyři oblasti podpory: primární prevence, prevence kriminality, rozvoj a udržitelnost adiktologických služeb, a nákup harm reduction a zdravotnického materiálu. Ve Zlínském kraji poskytuje odbor kanceláře hejtmána jednoleté dotace na podporu neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování; priority dotačního titulu jsou od r. 2021 rozšířeny o odborné aktivity zaměřené na problematiku závislosti.

Financování politiky v oblasti závislosti v obcích

Obce obvykle financují služby provozované či poskytované na svém území, popř. se podílí na financování služeb pro své občany v jiných obcích.

Obdobně jako na úrovni krajů mají dotační tituly obcí různý rozsah a zaměření. Velká a magistrátní města využívají k financování adiktologických služeb převážně vlastní dotační tituly a grantová řízení, menší města a obce podporují poskytování služeb prostřednictvím jednorázových příspěvků. Některé dotační tituly obcí jsou zaměřeny přímo na adiktologické služby (např. České Budějovice, Plzeň, Brno, Kyjov a většina městských částí Prahy), další mají širší působnost či jsou primárně zacíleny např. na prevenci kriminality či podporu sociálních služeb (např. Pardubice, Hodonín, Moravský Krumlov, Veselí nad Moravou). Okrajově využívanou formou podpory je přímá objednávka služeb např. městskými částmi Prahy. Obce dále podporují služby formami finančních transferů jako je nákup služeb (např. Osek v Ústeckém kraji podporuje terénní program organizace Most k naději) nebo nefinančními transfery, např. pronájem prostor službě za symbolickou cenu (Vyškov). Zároveň některé kraje (Praha a Středočeský kraj) poskytují službám finanční prostředky

TABULKA 6

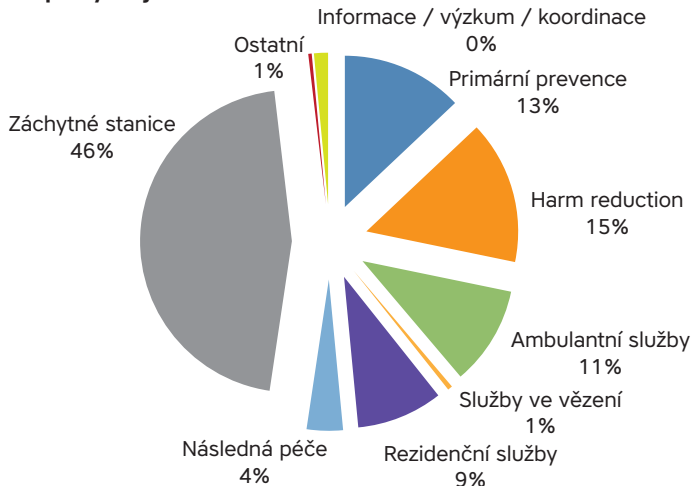
Vývoj výdajů na protidrogovou politiku z rozpočtů samospráv v I. 2019–2022, v tis. Kč.

Kraj	2019		2020		2021		2022	
	kraj	obce	kraj	obce	kraj	obce	kraj	obce
Praha	63 473	12 375	109 947	14 120	104 118	10 899	111 827	10 774
Středočeský	18 554	3 916	17 117	5 209	18 415	3 876	21 217	4 621
Jihočeský	9 420	3 220	16 372	3 018	16 435	3 131	19 968	4 530
Plzeňský	15 190	7 537	15 589	7 522	15 725	7 538	15 238	8 072
Karlovarský	1 273	0	8 763	1 480	9 906	1 131	12 557	1 865
Ústecký	14 402	7 845	21 901	6 808	21 960	8 626	22 082	9 287
Liberecký	10 703	4 929	10 404	4 109	11 171	4 284	11 803	4 829
Královéhradecký	20 013	1 287	22 550	1 688	23 380	1 331	24 037	1 532
Pardubický	4 578	3 379	5 073	3 551	4 662	3 568	5 390	3 142
Vysočina	19 969	2 544	21 203	3 037	25 864	3 417	20 746	3 221
Jihomoravský	24 724	10 358	26 008	14 608	22 191	11 927	26 435	11 918
Olomoucký	8 298	3 060	29 866	3 160	35 381	3 396	12 505	2 858
Zlínský	11 350	3 197	11 528	3 064	12 414	2 784	14 352	3 062
Moravskoslezský	19 983	19 155	24 301	18 957	42 980	18 736	37 319	18 085
Celkem	241 930	82 803	340 623	90 331	364 602	84 642	355 476	87 797
Samospráva celkem	324 733		430 953		449 244		443 272	

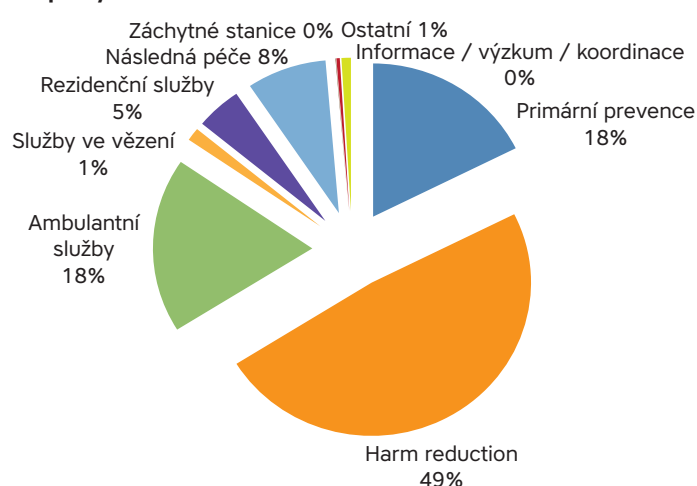
GRAF 1

Struktura výdajů na protidrogovou politiku v r. 2022 z rozpočtů krajů a rozpočtů obcí podle kategorie služeb

Rozpočty krajů

Rozpočty obcí

formou daru mimo dotační řízení či v podobě účelových neinvestičních dotací na dofinancování adiktologických služeb a služeb primární prevence. Výjimečné je víceleté financování terénních programů v obci Rokycany (na období tří let), které je využíváno od r. 2005.

Některé kraje a obce vyvíjí snahy o systematické a koordinované spolufinancování služeb na svém území.

Od r. 2014 je v Jihočeském kraji využíván model spolupráce se zástupci samospráv obcí k financování místně/regionálně

TABULKA 7

Výdaje na protidrogovou politiku z místních rozpočtů v r. 2022 podle kategorií služeb, v tis. Kč

Kraj		Primární prevence	Harm reduction	Ambulantní služby	Služby ve vězení	Rezidenční služby	- z toho domovy se zvláštním režimem	Následná péče	Záchytné stanice	Informace / výzkum / koordinace	Ostatní	Celkem
Rozpočty krajů	Praha	18 000	19 815	26 380	521	11 116	0	6 212	23 598	950	5 236	111 827
	Středočeský	6 006	3 686	1 500	0	2 326	0	1 248	6 300	150	0	21 217
	Jihočeský	1 256	4 955	1 719	87	1 721	0	818	9 311	100	0	19 968
	Plzeňský	2 300	1 603	499	134	576	0	492	9 583	0	50	15 238
	Karlovarský	840	2 963	302	0	0	0	36	8 415	0	0	12 557
	Ústecký	0	623	695	0	149	42	75	20 540	0	0	22 082
	Liberecký	1 181	2 942	750	350	1 000	0	580	5 000	0	0	11 803
	Královéhradecký	3 807	1 320	2	0	8 403	0	0	10 506	0	0	24 037
	Pardubický	3 000	488	236	0	0	0	65	1 501	100	0	5 390
	Vysočina	3 200	1 614	401	0	5 259	3 859	272	10 000	0	0	20 746
	Jihomoravský	3 278	5 602	2 372	699	1 377	0	1 190	11 917	0	0	26 435
	Olomoucký	700	3 510	1 119	0	0	0	1 077	6 099	0	0	12 505
	Zlínský	320	1 361	142	0	293	293	46	12 190	1	0	14 352
Moravskoslezský	2 000	3 849	1 412	0	300	0	1 558	27 500	0	700	37 319	
Celkem	45 888	54 331	37 530	1 792	32 520	4 194	13 668	162 460	1 301	5 986	355 476	
Rozpočty obcí	Praha	4 309	3 493	2 002	180	0	0	373	0	8	409	10 774
	Středočeský	1 791	1 947	838	0	0	0	0	0	0	45	4 621
	Jihočeský	0	2 596	1 670	0	0	0	264	0	0	0	4 530
	Plzeňský	2 218	2 028	2 163	184	910	0	520	0	0	50	8 072
	Karlovarský	828	917	46	0	0	0	0	0	74	0	1 865
	Ústecký	311	6 968	457	20	320	320	1 210	0	0	0	9 287
	Liberecký	969	1 865	592	75	340	0	987	0	0	0	4 829
	Královéhradecký	0	1 085	447	0	0	0	0	0	0	0	1 532
	Pardubický	1 474	1 314	269	0	0	0	47	39	0	0	3 142
	Vysočina	782	2 069	314	0	0	0	56	0	0	0	3 221
	Jihomoravský	560	6 780	2 290	655	587	0	1 046	0	0	0	11 918
	Olomoucký	665	1 274	481	100	0	0	338	0	0	0	2 858
	Zlínský	0	2 377	595	0	11	11	80	0	0	0	3 062
Moravskoslezský	1 573	7 853	4 024	0	1 904	0	2 175	0	220	336	18 085	
Celkem	15 481	42 565	16 188	1 214	4 072	331	7 097	39	302	840	87 797	
Místní rozpočty celkem	Praha	22 309	23 308	28 382	701	11 116	0	6 585	23 598	958	5 645	122 602
	Středočeský	7 798	5 633	2 338	0	2 326	0	1 248	6 300	150	45	25 838
	Jihočeský	1 256	7 551	3 390	87	1 721	0	1 082	9 311	100	0	24 498
	Plzeňský	4 518	3 631	2 662	318	1 486	0	1 011	9 583	0	100	23 310
	Karlovarský	1 668	3 880	348	0	0	0	36	8 415	74	0	14 422
	Ústecký	311	7 592	1 152	20	469	362	1 285	20 540	0	0	31 369
	Liberecký	2 150	4 807	1 342	425	1 340	0	1 567	5 000	0	0	16 631
	Královéhradecký	3 807	2 404	449	0	8 403	0	0	10 506	0	0	25 569
	Pardubický	4 474	1 802	505	0	0	0	112	1 539	100	0	8 532
	Vysočina	3 982	3 683	715	0	5 259	3 859	328	10 000	0	0	23 967
	Jihomoravský	3 838	12 382	4 662	1 354	1 964	0	2 236	11 917	0	0	38 353
	Olomoucký	1 365	4 784	1 600	100	0	0	1 415	6 099	0	0	15 363
	Zlínský	320	3 738	736	0	304	304	126	12 190	1	0	17 415
Moravskoslezský	3 573	11 702	5 436	0	2 204	0	3 733	27 500	220	1 036	55 404	
Celkem	61 369	96 896	53 718	3 006	36 593	4 526	20 765	162 498	1 603	6 826	443 272	

dostupných adiktologických služeb, které jsou součástí krajské sítě služeb. Výše příspěvku obcí je navržena v částce na jednoho obyvatele, podle konkrétního druhu služby. Účast obce v modelu je dobrovolná, v r. 2022 se zapojilo celkem 101 obcí (16,2 %).

V Libereckém kraji od r. 2009 funguje systém spolupráce obcí na zajištění činnosti certifikovaných adiktologických služeb, který vychází z typu obce a počtu jejích obyvatel. Získané prostředky se dělí dohodnutým poměrem mezi jednotlivé služby podle jejich typu a dostupnosti. Systém je dobrovolný a velká část obcí se na spolufinancování služeb nepodílí vůbec. U sociálních služeb v krajské síti je stanoven povinný podíl spolufinancování z jiných zdrojů, zvláště z rozpočtů obcí.

Výdaje krajů a obcí na politiku v oblasti závislosti v r. 2022

Kraje a obce se významným způsobem podílí na financování politiky v oblasti závislosti v České republice. V r. 2022 poskytly kraje na politiku v oblasti závislosti 355,5 mil. Kč (364,6 mil. Kč v r. 2021) a obce 87,8 mil. Kč (84,6 mil. Kč v r. 2021), tedy dohromady 443,3 mil. Kč (449,2 mil. Kč v r. 2021). Meziročně byl v r. 2022 zaznamenán mírný pokles výdajů z rozpočtu samospráv o 6,0 mil. Kč. Údaje o financování na krajské úrovni jsou rozděleny podle místa, kde byly finance realizátory jednotlivých činností spotřebovány. Vývoj výdajů na politiku v oblasti závislosti z místních rozpočtů od r. 2019 uvádí tabulka 6.

Ve všech krajích tvoří významnější část výdaje z krajských rozpočtů. Výše podílu finančních prostředků z obecních rozpočtů v oblasti závislosti v posledních letech klesala. V r. 2022 byl zaznamenán mírný nárůst a výše podílu finančních prostředků z obecních rozpočtů dosahovala 19,8 % výdajů z rozpočtu samospráv (18,8 % v r. 2021, 21,0 % v r. 2020, 25,5 % v r. 2019). Nejvyšší podíl finančních prostředků z obecních rozpočtů na politiku v oblasti závislosti je vydáván v krajích Pardubickém (36,8 % výdajů), Plzeňském (34,6 %) a Moravskoslezském (32,6 %), nejnižší naopak v Královéhradeckém kraji (6,0 %), v Praze (8,8 %) a v Karlovarském kraji (12,9 %).

Z rozpočtu kraje bylo vynaloženo na oblast politiky závislosti nejvíce finančních prostředků v Praze (111,8 mil. Kč) a v Moravskoslezském kraji (37,3 mil. Kč). Z rozpočtu obcí byl vynaložen největší objem prostředků na oblast závislosti v Moravskoslezském (18,1 mil. Kč) a v Jihomoravském kraji (11,9 mil. Kč). Z hlediska celkové výše finančních prostředků ze strany samospráv bylo na politiku v oblasti závislosti vynaloženo nejvíce finančních prostředků v Praze (122,6 mil. Kč), v Moravskoslezském (55,4 mil. Kč) a Jihomoravském kraji (38,4 mil. Kč).

Nejvyšší podíl výdajů šel v r. 2022 stejně jako v předchozích letech na oblast záchytných stanic (36,7 % celkových výdajů samospráv na politiku v oblasti závislosti). Výdaje na tuto oblast se meziročně mírně snížily z 166,5 mil. Kč v r. 2021 na 162,5 mil. Kč v r. 2022. Snížily se také výdaje na oblast harm reduction (z 107,7 mil. Kč na 96,9 mil. Kč), rezidenční služby (ze 40,8 mil. Kč na 36,6 mil. Kč) a následnou péči (z 24,1 mil. Kč na 20,8 mil. Kč). Nárůst byl naopak zaznamenán v případě prevence (z 54,8 mil. Kč na 61,4 mil. Kč), ambulantních služeb (ze 49,2 mil. Kč na 53,7 mil. Kč), preventivních a léčebných služeb ve vězení (z 2,2 mil. Kč na 3,0 mil. Kč), v oblasti koordinace, výzkumu a hodnocení (z 1,0 na 1,6 mil. Kč) a ostatních oblastech (z 3,0 mil. Kč na 6,8 mil. Kč). Výdaje podle typů služeb z rozpočtu krajů a obcí v r. 2022 uvádí tabulka 7.

Určení výdajů krajů a obcí podle kategorií služeb se liší. Z rozpočtu krajů bylo nejvíce finančních prostředků vynaloženo na podporu činnosti záchytných stanic (162,5 mil. Kč, tj. 45,7 % výdajů krajů na politiku v oblasti závislosti) a z rozpočtu obcí na oblast harm reduction (42,6 mil. Kč, tj. 48,5 % výdajů obcí na politiku v oblasti závislosti) – graf 1.

Analýzy financování sítě adiktologických služeb v kraji

Žádný kraj neprovádí pravidelnou a cílenou analýzu financování adiktologických služeb. Dochází však k systémovým analýzám finančních nákladů zejména sítě sociálních služeb. Každý kraj využívá pro tuto činnost vlastní metody.

Kraje dále vytváří analýzy financování sítě služeb pro účely tvorby vlastních strategických dokumentů. V r. 2022 došlo k aktualizaci *Krátkodobého realizačního plánu rizikového chování, závislosti a závislostního chování Jihomoravského kraje na období 2022–2023* z důvodu navýšení finančních prostředků pro *Dotační program pro oblast protidrogových aktivit pro rok 2023*. Obdobně *Krajská protidrogová koncepce na léta 2020–2024 Karlovarského kraje* obsahuje SWOT analýzy jednotlivých oblastí služeb, které upozorňují na nedostatečné financování. Od těchto výstupů pak strategie odvozuje cíle pro jednotlivé oblasti. ✕

Adiktologické služby

Sít' adiktologických služeb na úrovni krajů

> Ve většině krajů je síť adiktologických služeb definována ve strategických dokumentech kraje, nejčastěji ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb – tabulka 8. Výjimku v tomto ohledu tvoří Středočeský, Královéhradecký a Olomoucký kraj, ve kterých není síť adiktologických služeb definována. Nicméně ve *Strategickém protidrogovém plánu Olomouckého kraje na období 2019–2022* a ve *Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2020–2022* je uveden základ neformální sítě, v Královéhradeckém kraji je síť adiktologických služeb součástí *Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb*.

Kraje mají povinnost vytvářet síť sociálních služeb.² Střednědobé plány jejich rozvoje slouží jako analyticko-strategické dokumenty, které vycházejí ze situace na daném území, definují žádoucí stav a opatření, která povedou k jeho naplnění. Obcím je stanovena povinnost předávat kraji relevantní informace pro tvorbu sítě, kraj má povinnost tyto informace zohledňovat.

Přístupy k tvorbě sítě (adiktologických) služeb na území kraje se liší. Základní principy pro stanovení a plánování sítě jsou potřebnost služeb/programů, priority správce sítě, rozmístění služeb a jejich dostupnost (např. finanční a místní), efektivita,

² zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

TABULKA 8

Dokumenty upravující síť adiktologických služeb v krajích v r. 2022

Kraj	Dokument definující síť adiktologických služeb v kraji
Praha	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hlavního města Prahy na období 2022–2024
Středočeský	Síť služeb není definována. Základ neformální sítě je uveden ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2020–2022.
Jihočeský	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2022–2024
Plzeňský	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2019–2021 (prodloužena do r. 2022) Akční plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na rok 2022
Karlovarský	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2021–2023
Ústecký	Síť služeb není definována. Potřebnost adiktologických služeb je zakotvena v krajské strategii prevence závislosti. Základ sítě obsahuje dokument Základní síť sociálních služeb Ústeckého kraje 2022–2024
Liberecký	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021–2023
Královéhradecký	Síť služeb není definována. Adiktologické služby jsou součástí Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb v Královéhradeckém kraji.
Pardubický	Akční plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na roky 2022–2024 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2022–2024 Strategie preventivních aktivit a snižování škod spojených se závislostním chováním v Pardubickém kraji 2020–2028
Vysočina	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina (aktualizace pro rok 2022)
Jihomoravský	Strategie Jihomoravského kraje pro oblast rizikového chování, závislosti a závislostního chování na období 2020–2028 Krátkodobý realizační plán rizikového chování, závislosti a závislostního chování Jihomoravského kraje na období 2022–2023
Olomoucký	Síť služeb není definována. Základ neformální sítě je uveden ve Strategickém protidrogovém plánu Olomouckého kraje na období 2019–2022 a implementačním dokumentu Akční plán realizace protidrogové politiky v Olomouckém kraji na období 2021–2022
Zlínský	Koncepce politiky v oblasti závislostních chování ve Zlínském kraji na léta 2021–2025 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Zlínského kraje na léta 2020–2022 Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji na rok 2022
Moravskoslezský	n.a.

Pozn.: Moravskoslezský kraj neposkytl (k říjnu 2023) výroční zprávu o realizaci politiky v oblasti závislosti za r. 2022.

odbornost zaručená systémem hodnocení kvality služeb (např. systémem certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb), a lidské zdroje.

Hlavní identifikované nedostatky v síti služeb krajů

Míra pokrytí službami je v jednotlivých krajích různá. Některé kraje hodnotí síť služeb jako stabilizovanou, rozvíjející se podle identifikovaných potřeb a přiměřeně dostupnou. Nicméně většina krajů popisuje stávající síť služeb jako minimální či nedostačující. Kraje konstatují spíše stabilitu relativně dobré dostupnosti služeb, zejména služeb minimalizace rizik (tzv. harm reduction programy) z pohledu geografické dostupnosti. V dostupnosti služeb upozorňují KPK především na problém s časovou a kapacitní (personální) dostupností, a také služeb specificky zaměřených na cílovou skupinu dětí a mladistvých. Významné nedostatky hlásí kraje zejména v dostupnosti ambulantní léčby, následné péče a rezidenční léčby.

Některé kraje poukazují na nedostatek ambulantních psychiatrů, pedopsychiatrů a dalších lékařů ochotných pracovat s osobami užívajícími návykové látky a osobami trpícími duální diagnózou a na absenci adiktologických programů specializovaných na děti a mládež. Shrnutí identifikovaných nedostatků poskytuje – tabulka 9.

Často hlášeným nedostatkem je personální a finanční zajištění služeb primární prevence a dalších adiktologických služeb. Poskytovatelé služeb nejsou při stávající výši financování schopni naplnit potřeby klientů, nebo regionů a obcí.

Z finančních důvodů byla v r. 2022 přechodně uzavřena např. pobočka *Poradny Světlo* v Klášterci nad Ohří.

Obzvláště nízká dostupnost napříč všemi typy služeb přetrvává v Karlovarském kraji, a to i přes snahu stimulovat vznik chybějících služeb ze všech úrovní veřejné správy. ✕

Vznik nových služeb nebo rozšíření stávajících služeb v krajích v r. 2022

- > záchytná stanice v Teplicích – rozšíření cílové skupiny o klienty starší 15 let
- > organizace *Prevent 99* – kontaktní centrum v Jindřichově Hradci
- > organizace *Charita Tábor* – terénní program na Táboře (zahájení plného provozu) a ambulantní služba následné péče v Táboře
- > organizace *Arkáda* – ambulantní léčba v Písku
- > organizace *ANA* – ambulantní léčba a ambulantní následná péče v Táboře

TABULKA 9

Nedostatky v síti služeb podle výročních zpráv krajů za r. 2022

Kraj	Identifikované nedostatky v síti služeb z výročních zpráv krajů v r. 2022
Praha	nízká dostupnost a kapacita kontaktních center nízká dostupnost somatické zdravotní péče o osoby se závislostním chováním (zejména chirurgické, stomatologické, gynekologické a dermatovenerologické) nedostatečná kapacita (především nízkoprahové) substituční léčby
Středočeský	nedostatečná kapacita služeb ambulantní léčby a poradenství nedostatečná kapacita kontaktních center (např. Kolín), absence služby minimalizace rizik v regionu Nové Strašecí absence služeb minimalizace rizik s víkendovou provozní dobou a v prostředí noční zábavy nedostatečná kapacita služeb následné péče s chráněným bydlením nízká dostupnost služeb pro osoby s duální diagnózou a matky s dětmi absence domova se zvláštním režimem pro osoby závislé nebo závislostí ohrožené nedostatečné personální zajištění služeb primární prevence, absence intervenčních a indikovaných programů primární prevence nedostatečné personální zajištění psychiatrické péče
Jihočeský	nedostatečná kapacita služeb primární prevence nedostatek finančních prostředků k financování specifických programů (např. harm reduction v prostředí nočního života) nedostatečná dostupnost a kapacita ambulantních služeb (zejména psychiatrické a psychologické péče)
Plzeňský	nízká dostupnost pedopsychiatrické péče nedostatečné finanční a personální zajištění programů primární prevence
Karlovarský	nízká dostupnost programů primární prevence nízká dostupnost služeb ambulantní léčby a poradenství nízká dostupnost služeb následné péče absence služeb rezidenční léčby nízká dostupnost psychiatrické, pedopsychiatrické a psychologické péče
Ústecký	nízká dostupnost služeb následné péče a ambulantní léčby a poradenství nedostatečná kapacita krátkodobé stabilizace (detoxifikace) a obtížná regionální dostupnost substituční léčby nízká dostupnost služeb pro dospělé klienty s duální diagnózou, absence adiktologického multidisciplinárního týmu pro děti a mladistvé nízká dostupnost psychiatrické a psychologické péče a somatické zdravotní péče pro osoby se závislostním chováním (zejména stomatologické a gynekologické) absence služeb minimalizace rizik pro uživatele alkoholu
Liberecký	nízká dostupnost služeb krátkodobé stabilizace (detoxifikace), služeb rezidenční léčby, ochranného léčení nízká dostupnost somatické zdravotní péče (zejména stomatologické) a psychiatrické péče o osoby se závislostním chováním nízká kapacita následné péče, nízká dostupnost chráněného bydlení a podporovaného zaměstnávání, nedostatečná adiktologická péče ve věznicích nedostatečné finanční a personální zajištění služeb
Královéhradecký	absence služeb následné péče s chráněným bydlením absence poskytování služeb harm reduction v prostředí nočního života
Pardubický	absence služeb rezidenční léčby (ve formě krátkodobé a střednědobé rezidenční léčby a léčby v terapeutické komunitě) absence služeb následné péče nedostatek AT ambulancí a psychiatrických ambulancí
Vysočina	absence kontaktního centra v Pelhřimově nesystémové finanční zajištění služeb primární prevence
Jihomoravský	nedostatečné personální zajištění psychiatrické a pedopsychiatrické péče o osoby se závislostním chováním
Olomoucký	nedostatky týkající se služeb pro uživatele alkoholu nedostatečné financování služeb (zejména terénních programů na Prostějovsku), které neumožňuje jejich provoz v dostatečném rozsahu
Zlínský	absence služeb (včetně rezidenční léčby) pro děti a mladistvé nízká dostupnost zdravotních lékařských AT ambulancí (absence v okresech Uherské Hradiště, Vsetín) a adiktologických ambulancí (služba je pouze v Kroměříži)
Moravskoslezský	n.a.

Pozn.: Moravskoslezský kraj neposkytl (k říjnu 2023) výroční zprávu o realizaci politiky v oblasti závislost za r. 2022.

Odkazy na webové stránky krajů týkající se politiky v oblasti závislostí

Praha

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_socialnich_veci/protidrogova_politika/index.html

Středočeský kraj

<https://kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/protidrogova-politika>

Jihočeský kraj

<https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#informace-k-drogove-problematice-v-jihoceskem-kraji>

Plzeňský kraj

<https://www.plzensky-kraj.cz/protidrogova-problematika>

Karlovarský kraj

<https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/protidrogova-prevence>

Ústecký kraj

<https://www.kr-ustecky.cz/protidrogova-politika/ds-12447/p1=274612>

Liberecký kraj

<https://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/protidrogova-politika-a-prevence>

Královéhradecký kraj

<https://www.khk.cz/cz/krajsky-urad/socialni-oblast/socialni-prevence/protidrogova-politika/protidrogova-politika-327717/>

Pardubický kraj

<https://www.pardubickykraj.cz/protidrogova-politika>

Kraj Vysočina

<https://www.kr-vysocina.cz/socialni-sluzby/ds-305236/p1=122462>

Jihomoravský kraj

<https://www.jmk.cz/content/14294>

Olomoucký kraj

<https://www.olkraj.cz/protidrogova-prevence-cl-85.html>

Zlínský kraj

<https://zlinskykraj.cz/problematika-zavislostnich-chovani>

Moravskoslezský kraj

<https://www.msk.cz/cs/temata/socialni/protidrogova-prevence-1670/>

Změny ve formátu vydávání časopisu

Časopis **Zaostřeno na drogy** v letech **2003–2014**

(12 ročníků) vycházel jako tištěný dvouměsíčník (ISSN 1214-1089); PDF byla zveřejňována na webu (dodatečně přidělené ISSN 2788-2594). Od r. 2015 periodikum vydáváme v nové grafické úpravě pod titulem **Zaostřeno**; tištěná verze má ISSN 2336-8241 s periodicitou 6 čísel ročně.

Od r. 2023 dochází ke změně: **Zaostřeno** bude vycházet nepravidelně, nejméně dvakrát ročně v elektronické podobě, s **ISSN 2788-2608**. Časopis tedy již nerozesíláme v tištěné podobě velkému počtu adresátů, jako tomu bylo do r. 2022, tedy celých 20 let. Tištěnou verzi počínaje číslem 1/2023 budeme zasílat pouze do vybraných knihoven.

Všechna dosud vydaná čísla **Zaostřeno** i **Zaostřeno na drogy** jsou k dispozici v elektronické podobě (PDF) na

<https://www.drogy-info.cz/publikace/zaostreno-na-drogy/>.

Některá čísla jsou vydávána i v anglické verzi pod názvem *Focused* (původně *Focused on Drugs*) a jsou dostupná na <https://www.drogy-info.cz/en/publications/focused-on-drugs/>.

Doufáme, že zachováte přízeň i elektronické formě časopisu. O vydání nového čísla budeme vždy informovat v Novinkách na úvodní stránce **drogy-info.cz**

(<https://www.drogy-info.cz/article/novinky-nms/>)

a na sociálních sítích

(<https://www.facebook.com/drogyinfo>)

a <https://www.facebook.com/vyzkumdrogyinfo>).

Poděkování

Velké poděkování za pomoc při tvorbě Zaostřena patří všem krajským protidrogovým koordinátorům, kteří ochotně spolupracovali na přípravě tohoto dokumentu.

Doporučená citace

Černíková, T., Dékány, L., Frič, D. & Horáčková, K. (2023). Zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích v roce 2022. Zaostřeno 9 (1), 1–16.

Národní monitorovací
středisko pro drogy
a závislosti

OZNÁMENÍ / ODKAZY

Informace o situaci v oblasti závislostí v ČR:

<https://www.drogy-info.cz/>

Veškeré publikace vydané Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti, včetně všech čísel Zaostřeno, jsou v elektronické podobě ke stažení na

<https://www.drogy-info.cz/publikace/>.

Případné objednávky tištěných publikací zasílejte na e-mail: drogyinfo@vlada.cz

Mapa pomoci

<https://www.drogy-info.cz/mapa-pomoci/> – změny kontaktních údajů zasílejte na e-mail: drogyinfo@vlada.cz

Kalendář akcí

<https://www.drogy-info.cz/kalendar-akci/> – informace o vzdělávacích akcích a seminářích v adiktologii nebo zajímavých pro obor adiktologie, které je možno v kalendáři zveřejnit, zasílejte na e-mail: drogyinfo@vlada.cz

Aplikace UniData k evidenci klientů a intervencí v drogových službách včetně uživatelské podpory:

<https://www.drogovesluzby.cz/>

Projekt Systémová podpora rozvoje adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky (Projekt RAS):

<https://www.rozvojadiktologickychsluzeb.cz/>

Internetová stránka Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA):

<https://www.emcdda.europa.eu/>

Portál dobré praxe EMCDDA:

https://www.emcdda.europa.eu/best-practice_en

Evropská zpráva o drogách EMCDDA:

https://www.emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2023_en

Národní stránky na podporu odvykání kouření:

<https://www.koureni-zabiji.cz/>

Národní stránky pro snížení rizik hazardního hraní:

<https://www.hazardni-hrani.cz/>

Národní stránky pro podporu omezení konzumace alkoholu:

<https://www.alkohol-skodi.cz/>

Národní linka pro odvykání: 800 35 00 00

> Zaostřeno

Vydává > Úřad vlády České republiky
nábřeží E. Beneše 4, 118 01 Praha 1, IČO 00006599

Adresa redakce > nábřeží E. Beneše 4, 118 01 Praha 1, tel. 224 002 111
Odpovědný redaktor > Mgr. Lucie Grolmusová
Autoři tohoto čísla > Mgr. Tereza Černíková, Mgr. Ladislav Dékány,
Mgr. Daniel Frič, Mgr. Kateřina Horáčková
Editor tohoto čísla > Mgr. Tereza Černíková

Toto číslo vyšlo 11. 12. 2023
Vychází nejméně 2× ročně.
Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR: E 14088.

ISSN 2336-8241 Zaostřeno (Praha. Print)
ISSN 2788-2608 Zaostřeno (Praha. On-line)
Neprodejné.
© Úřad vlády České republiky, 2023

